

**ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ
ΜΕ ΤΙΤΛΟ**

«Μεταρρυθμίσεις στην ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ – ΔΙΑΘΕΣΗ ΓΕΝΝΗΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ Ν. 3305/2005	
Άρθρο 3	Ηλικία φυσικής ικανότητας αναπαραγωγής του υποβοηθούμενου προσώπου – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 ν. 3305/2005
Άρθρο 4	Τροποποίηση καθεστώτος κρυσυντήρησης γεννητικού υλικού, ζυγωτών και γονιμοποιημένων ωαρίων – Τροποποίηση παρ. 1, 3, 6 και 7 άρθρου 7 ν. 3305/2005
Άρθρο 5	Διάθεση γαμετών και γονιμοποιημένων ωαρίων – Καταβολή δαπανών στους δότες – Πληροφορίες για τους δότες - Τροποποίηση παρ. 1, 5 και 6 άρθρου 8 ν. 3305/2005
Άρθρο 6	Προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος – Αντικατάσταση περ. 15 άρθρου 3 ν. 3305/2005
Άρθρο 7	Παρένθετη μητέρα – Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 13 ν. 3305/2005
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΙΑΤΡΙΚΗ ΥΠΟΒΟΗΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ ΟΓΔΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ	
Άρθρο 8	Προϋποθέσεις ιατρικής υποβοήθησης στην ανθρώπινη αναπαραγωγή – Τροποποίηση άρθρου 1455 Α.Κ.
Άρθρο 9	Συναίνεση στην ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή - Τροποποίηση άρθρου 1456 Α.Κ.
Άρθρο 10	Αναπαραγωγικό υλικό που δεν χρησιμοποιείται για την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή – Τροποποίηση άρθρου 1459 Α.Κ.

Άρθρο 11	Ανωνυμοποίηση ή γνωστοποίηση πληροφοριών τρίτου δότη – Επιλογή ανώνυμου ή επώνυμου τρίτου δότη από το υποβοηθούμενο πρόσωπο – Τροποποίηση άρθρου 1460 Α.Κ.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	
Άρθρο 12	Τήρηση αρχείου χορηγούμενων αδειών και αποτελεσμάτων διενεργούμενων προεμφυτευτικών γενετικών ελέγχων – Προσθήκη περ. ε στην παρ. 2 άρθρου 20 ν. 3305/2005
Άρθρο 13	Στελέχωση της Γραμματείας της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής– Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 25 ν. 3305/2005
Άρθρο 14	Πόροι της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής – Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν. 3305/2005
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΜΟΝΑΔΑ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΡΥΟΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΤΤΙΚΟΝ	
Άρθρο 15	Ίδρυση Μονάδας Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τράπεζας Κρυοσυντήρησης στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «ΑΤΤΙΚΟΝ» για την εξυπηρέτηση προσώπων οροθετικών στον ιό της ανθρώπινης ανοσοποιητικής ανεπαρκείας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΑΥΤΟΝΟΜΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	
Άρθρο 16	Αυτόνομες Μονάδες Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής χωρίς ίδιες υποδομές εισόδου και εγκαταστάσεων – Τροποποίηση άρθρου 44 ν. 4633/2019
ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΑΛΛΑΓΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΦΥΛΟΥ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΤΟΜΩΝ	
Άρθρο 17	Προϋποθέσεις για αλλαγή χαρακτηριστικών φύλου ανήλικων ίντερσεξ ατόμων
Άρθρο 18	Διεπιστημονική επιτροπή
Άρθρο 19	Διόρθωση καταχωρισμένου φύλου
Άρθρο 20	Κύρωση
ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ	
Άρθρο 21	Ανάπτυξη, εποπτεία και έλεγχος συμβουλευτικών σταθμών και θεραπευτικών κέντρων – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 58 ν. 4139/2013

Άρθρο 22	Προϋποθέσεις μετακίνησης προσωπικού Μονάδων Ψυχικής Υγείας – Τροποποίηση άρθρου 15 ν. 2716/1999
Άρθρο 23	Δυνατότητα μετάθεσης προσωπικού στο Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» – Τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 6 ν. 4052/2012
Άρθρο 24	Πόροι του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας» – Τροποποίηση περ. β) παρ. 1 άρθρου 5 ν. 4865/2021
Άρθρο 25	Διαδικασία απόσπασης ή μεταφοράς προσωπικού στο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας» – Τροποποίηση παρ. 3 και 5 άρθρου 17 ν. 4865/2021
Άρθρο 26	Έγκριση προμηθειών ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού
Άρθρο 27	Έγκριση σκοπιμότητας για την προμήθεια ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού – Τροποποίηση άρθρου 79 ν. 4915/2022
Άρθρο 28	Μετακινήσεις εκτός έδρας του προσωπικού του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας» – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 2 υποπαρ. Δ.9 παρ. Δ άρθρου 2 ν. 4336/2015 και περ. α) παρ. 3 άρθρου 3 υποπαρ. Δ.9 παρ. Δ άρθρου 2 ν. 4336/2015
Άρθρο 29	Άσκηση για την απόκτηση τίτλου ειδικότητας στην αναισθησιολογία μετά από διακοπή άσκησης για την απόκτηση τίτλου άλλης ιατρικής ειδικότητας
Άρθρο 30	Καθορισμός της ειδικότητας Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής – Τροποποίηση παρ. β.2 άρθρου 29 ν. 3209/2009
Άρθρο 31	Συγκρότηση και λειτουργία Εθνικής Επιτροπής για τα Σπάνια Νοσήματα - Παθήσεις – Τροποποίηση περ. α) παρ. 4 άρθρου 12 ν. 4213/2013
Άρθρο 32	Τροποποίηση του σκοπού της ανώνυμης εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Κέντρο Τεκμηρίωσης και Κοστολόγησης Νοσοκομειακών Υπηρεσιών Ανώνυμη Εταιρεία» – Προσθήκη παρ. 1B στο άρθρο 3 του Καταστατικού (άρθρο δέκατο ν. 4286/2014)
ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 33	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 34	Μεταβατικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 35	Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1
Σκοπός

1. Σκοπός του Μέρους Β΄ είναι η συμβολή στην αντιμετώπιση του προβλήματος της υπογεννητικότητας στη χώρα μέσω της υποστήριξης και διευκόλυνσης του πληθυσμού στη διαδικασία της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής σύμφωνα με τα διεθνή επιστημονικά δεδομένα, τον σύγχρονο τρόπο ζωής και τις σημερινές συνθήκες διαβίωσης, καθώς και η ενίσχυση της οικονομίας μέσω της προσέλκυσης αλλοδαπών πολιτών που επιθυμούν να προσφύγουν σε μεθόδους ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής στη χώρα μας.
2. Σκοπός του Μέρους Γ΄ είναι η θέσπιση ενός νομικού πλαισίου ικανού να διασφαλίσει θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα των ίντερσεξ ατόμων και να εξασφαλίσει την ομαλή ανάπτυξη του φύλου τους και της προσωπικότητάς τους, περιβάλλοντάς τα με ένα προστατευτικό πλαίσιο κατά την ευάλωτη περίοδο της ανηλικότητάς τους.
3. Σκοπός του Μέρους Δ΄ είναι η ρύθμιση ζητημάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας και η επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών.

Άρθρο 2
Αντικείμενο

1. Αντικείμενο του Μέρους Β΄ είναι:
 - α) η αύξηση του ηλικιακού ορίου των γυναικών που δύνανται να προσφύγουν σε ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή από το πεντηκοστό στο πεντηκοστό τέταρτο έτος της ηλικίας τους,
 - β) η δυνατότητα κρυσυντήρησης γεννητικού υλικού, ζυγωτών και γονιμοποιημένων ωαρίων και για κοινωνικούς λόγους, και η κατάργηση του ανώτατου ορίου των είκοσι (20) ετών όσον αφορά τη διάρκειά της,
 - γ) το δικαίωμα του ατόμου να καταθέτει μη γονιμοποιημένο γεννητικό υλικό για κρυσυντήρηση χωρίς τη συναίνεση του ή της συζύγου ή του προσώπου με το οποίο έχει συναφθεί σύμφωνο συμβίωσης ή του ή της συντρόφου, καθώς και για ελεύθερη χρήση του σε περίπτωση διαζυγίου, ακύρωσης του γάμου, διάστασης, λήξης ή καταγγελίας του συμφώνου συμβίωσης ή λήξης της ελεύθερης ένωσής του,
 - δ) η ρητή πρόβλεψη ότι η διάθεση γεννητικού υλικού για τη δημιουργία Τραπεζών Κρυσυντήρησης ανεξάρτητα από την ύπαρξη ληπτών κατά τον χρόνο της διάθεσης δεν αποτελεί απαγορευμένη διάθεση,
 - ε) η δυνατότητα λήψης και κρυσυντήρησης γεννητικού υλικού δότη ή δότριας από Τράπεζα Κρυσυντήρησης, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ληπτών τη δεδομένη χρονική περίοδο,
 - στ) η δυνατότητα του δότη ή της δότριας να αποφασίζει ο ίδιος ή η ίδια για την ανωνυμία του ή της,
 - η) η αντικατάσταση του όρου «προεμφυτευτική γενετική διάγνωση» από τον όρο «προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος»,
 - θ) η τήρηση αρχείου για την καταχώριση των αδειών που χορηγεί η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Ε.Α.Ι.Υ.Α.) και των αποτελεσμάτων των προεμφυτευτικών γενετικών ελέγχων,
 - ι) ο καθορισμός των πόρων της Ε.Α.Ι.Υ.Α.,

ια) η ίδρυση Μονάδας Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Μ.Ι.Υ.Α.) και Τράπεζας Κρυσυντήρησης στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «ΑΤΤΙΚΟΝ» αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση προσώπων οροθετικών στον ιό της ανθρώπινης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας, ιβ) η κατάργηση της υποχρέωσης των Μ.Ι.Υ.Α., οι οποίες εγκαθίστανται και λειτουργούν εντός των κτιριακών εγκαταστάσεων ιδιωτικής κλινικής, να διαθέτουν ίδιες υποδομές εισόδου και εγκαταστάσεων.

2. Αντικείμενο του Μέρους Β είναι η διασφάλιση του σεβασμού της προσωπικότητας των ίντερσεξ ατόμων και του δικαιώματός τους στον σωματικό αυτοκαθορισμό, καθώς και η ρύθμιση των προϋποθέσεων υπό τις οποίες κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η παρέμβαση στα χαρακτηριστικά φύλου των ανηλίκων ίντερσεξ ατόμων.

3. Αντικείμενο του Μέρους Γ' είναι η ρύθμιση ζητημάτων αναφορικά με την ανάπτυξη, την εποπτεία και τον έλεγχο συμβουλευτικών σταθμών και θεραπευτικών κέντρων για την αντιμετώπιση της εξάρτησης από ουσίες, τη μετακίνηση προσωπικού μεταξύ Μονάδων Ψυχικής Υγείας, τις θέσεις προσωπικού στο Γενικό Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» την απόσπαση και μεταφορά προσωπικού στην Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας και τις μετακινήσεις εκτός έδρας του προσωπικού του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ – ΔΙΑΘΕΣΗ ΓΕΝΝΗΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ Ν. 3305/2005

Άρθρο 3

Ηλικία φυσικής ικανότητας αναπαραγωγής του υποβοηθούμενου προσώπου – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 ν. 3305/2005

Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3305/2005 (Α' 17), περί των προϋποθέσεων εφαρμογής των μεθόδων της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται, ως προς την ηλικία που ορίζεται ως ηλικία φυσικής ικανότητας αναπαραγωγής, αν το υποβοηθούμενο πρόσωπο είναι γυναίκα, β) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι μέθοδοι Ι.Υ.Α. εφαρμόζονται σε ενήλικα πρόσωπα μέχρι την ηλικία φυσικής ικανότητας αναπαραγωγής του υποβοηθούμενου προσώπου. Σε περίπτωση που το υποβοηθούμενο πρόσωπο είναι γυναίκα, ως ηλικία φυσικής ικανότητας αναπαραγωγής νοείται το πενήτηκοστό τέταρτο έτος (54 έτη και 0 ημέρες). Σε γυναίκες ηλικίας πενήντα ετών και μίας ημέρας (50 έτη και 1 ημέρα) μέχρι πενήντα τεσσάρων ετών (54 έτη και 0 ημέρες) δύναται να εφαρμοσθεί μέθοδος ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής μόνο μετά από σχετική άδεια της Αρχής. Η εφαρμογή τους σε ανήλικα πρόσωπα επιτρέπεται κατ' εξαίρεση λόγω σοβαρού νοσήματος που επισύρει κίνδυνο στειρότητας, για να εξασφαλιστεί η δυνατότητα τεκνοποίησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι όροι του άρθρου 7.».

Άρθρο 4

Τροποποίηση καθεστώτος κρυσυντήρησης γεννητικού υλικού, ζυγωτών και γονιμοποιημένων ωαρίων – Τροποποίηση παρ. 1, 3, 6 και 7 άρθρου 7 ν. 3305/2005

Στο άρθρο 7 του ν. 3305/2005 (Α' 17), περί της κρυσυντήρησης γεννητικού υλικού, ζυγωτών και γονιμοποιημένων ωαρίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) Η παρ. 1 τροποποιείται, ώστε να προβλέπεται η δυνατότητα κρυσυντήρησης γεννητικού υλικού, ζυγωτών και γονιμοποιημένων ωαρίων και για τη διατήρηση της γονιμότητας, και διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η κρυσυντήρηση γεννητικού υλικού, ζυγωτών και γονιμοποιημένων ωαρίων εφαρμόζεται είτε για τη διαφύλαξη και τη μελλοντική χρήση τους σε μεθόδους Ι.Υ.Α. είτε για τη διατήρηση της γονιμότητας («κρυσυντήρηση για κοινωνικούς λόγους»), είτε για ερευνητικούς και θεραπευτικούς σκοπούς.».

β) Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 τροποποιείται, ώστε να μην προβλέπεται ανώτατο όριο παράτασης της διάρκειας της κρυσυντήρησης, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η διάρκεια της κρυσυντήρησης καθορίζεται ως εξής:

α. Σπέρμα και ορχικός ιστός: αν το σπέρμα έχει κατατεθεί από τρίτο δότη, μέχρι δέκα (10) έτη, ενώ αν το σπέρμα ή ο ορχικός ιστός έχει κατατεθεί μόνο για μελλοντική προσωπική χρήση στο πλαίσιο εφαρμογής μεθόδων Ι.Υ.Α., μέχρι πέντε (5) έτη.

β. Ωάρια και ωθηκικός ιστός: πέντε (5) έτη.

γ. Ζυγώτες και γονιμοποιημένα ωάρια: πέντε (5) έτη.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις, η διάρκεια της κρυσυντήρησης μπορεί να παρατείνεται για πέντε (5) έτη κάθε φορά με έγγραφη αίτηση των δικαιούμενων, σύμφωνα με την παρ. 6, χωρίς ανώτατο όριο παράτασης.».

γ) Στην παρ. 6 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: γα) προστίθενται νέο πρώτο και δεύτερο εδάφιο, γβ) το παλαιό πρώτο εδάφιο τροποποιείται, ώστε μόνο για την κρυσυντήρηση ζυγωτών και γονιμοποιημένων ωαρίων να απαιτείται η έγγραφη συναίνεση των προσώπων που τα καταθέτουν, γγ) το παλαιό δεύτερο εδάφιο τροποποιείται, ώστε να καταλαμβάνει και τους συμβαλλόμενους σε σύμφωνο συμβίωσης, γδ) το παλαιό έβδομο εδάφιο τροποποιείται, ώστε να μην απαιτείται για τον ή τη σύντροφο ή την άγαμη γυναίκα ειδικό έγγραφο δήλωσης της βούλησής τους για την τύχη του κρυσυντηρημένου γεννητικού υλικού, των ζυγωτών και των γονιμοποιημένων ωαρίων, γε) προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Η κρυσυντήρηση μη γονιμοποιημένου γεννητικού υλικού (γαμετών) πραγματοποιείται κατόπιν έγγραφης συναίνεσης του προσώπου που το καταθέτει, σύμφωνα με το άρθρο 1456 Α.Κ.. Αν πρόκειται για ζεύγος, δεν απαιτείται η συναίνεση του ή της συζύγου ή του προσώπου με το οποίο έχει συναφθεί σύμφωνο συμβίωσης ή του ή της συντρόφου, παρά μόνο έγγραφη ενημέρωση από τη Μ.Ι.Υ.Α. ή την Τράπεζα Κρυσυντήρησης. Η κρυσυντήρηση ζυγωτών και γονιμοποιημένων ωαρίων πραγματοποιείται κατόπιν έγγραφης συναίνεσης των προσώπων που τα καταθέτουν, σύμφωνα με το άρθρο 1456 Α.Κ.. Αν πρόκειται για ζεύγος, απαιτείται η συναίνεση και των δύο συζύγων ή συμβαλλόμενων σε σύμφωνο συμβίωσης ή συντρόφων. Αν τα πρόσωπα είναι ανήλικα συναινούν και οι δύο γονείς, έστω και αν μόνον ο ένας έχει την επιμέλεια του ανηλίκου. Αν δεν υπάρχουν γονείς ή έχουν εκπέσει και οι δύο από τη γονική μέριμνα, η συναίνεση παρέχεται από τον επίτροπο, ύστερα από άδεια του εποπτικού συμβουλίου. Ο ανήλικος που έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της

ηλικίας του συναινεί και ο ίδιος στην κρυσυντήρηση. Η συναίνεση δίδεται ύστερα από λεπτομερή ενημέρωση σύμφωνα με το άρθρο 5 και οπωσδήποτε πριν από την έναρξη του κύκλου θεραπείας. Με το ίδιο έγγραφο, τα εν λόγω πρόσωπα οφείλουν να δηλώσουν τη βούλησή τους για την τύχη του κρυσυντηρημένου γεννητικού υλικού, των ζυγωτών και των γονιμοποιημένων ωαρίων κατ' εφαρμογή του άρθρου 1459 Α.Κ.. Η δήλωση για την τύχη του κρυσυντηρημένου γεννητικού υλικού, των ζυγωτών και των γονιμοποιημένων ωαρίων τροποποιείται με τον ίδιο τύπο.».

δ) Στην παρ. 7 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: δα) η ισχύουσα διάταξη τροποποιείται, ώστε να αφορά όχι στο γεννητικό υλικό αλλά μόνο στους ζυγώτες και τα γονιμοποιημένα ωάρια, και να καταλαμβάνει και τις περιπτώσεις λήξης ή καταγγελίας του συμφώνου συμβίωσης, δβ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Εάν δεν υπάρχει η παραπάνω κοινή δήλωση, καθώς και σε περίπτωση διαφωνίας ως προς τη χρησιμοποίησή τους, διαζυγίου, ακύρωσης του γάμου, διάστασης, λήξης ή καταγγελίας του συμφώνου συμβίωσης, λήξης της ελεύθερης ένωσης ή θανάτου με την επιφύλαξη του άρθρου 1457 Α.Κ., οι ζυγώτες και τα γονιμοποιημένα ωάρια διατηρούνται ή χρησιμοποιούνται για ερευνητικούς ή θεραπευτικούς σκοπούς ή καταστρέφονται, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 1459 Α.Κ. ύστερα από απόφαση της Αρχής, κατόπιν αιτήσεως της Τράπεζας Κρυσυντήρησης. Σε περίπτωση διαζυγίου, ακύρωσης του γάμου, διάστασης, λήξης ή καταγγελίας του συμφώνου συμβίωσης και λήξης της ελεύθερης ένωσης, το μη γονιμοποιημένο γεννητικό υλικό (γαμέτες) δεν καταστρέφεται, αλλά διατηρείται και χρησιμοποιείται από αυτόν στον οποίο ανήκει.».

Άρθρο 5

Διάθεση γαμετών και γονιμοποιημένων ωαρίων – Καταβολή δαπανών στους δότες – Πληροφορίες για τους δότες – Τροποποίηση παρ. 1, 5 και 6 άρθρου 8 ν. 3305/2005

Στο άρθρο 8 του ν. 3305/2005 (Α' 17), περί της διάθεσης γαμετών και γονιμοποιημένων ωαρίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) Στην παρ. 1 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Απαγορεύεται η διάθεση γαμετών και γονιμοποιημένων ωαρίων με οποιοδήποτε αντάλλαγμα προς τον δότη. Η απαγόρευση διάθεσης με αντάλλαγμα γεννητικού υλικού δεν αφορά στις νόμιμες διαδικασίες που αναφέρονται στη δωρεά, στην προμήθεια, στον έλεγχο, στην επεξεργασία, στη συντήρηση, στην αποθήκευση, στη διανομή, στην εισαγωγή και την εξαγωγή ανθρώπινων ιστών και κυττάρων, για τις οποίες οι Μονάδες Ι.Υ.Α. ή Τράπεζες Κρυσυντήρησης έχουν λάβει ειδική άδεια από την Αρχή και την Ευρωπαϊκή Ένωση, προκειμένου να υπάρχει η δυνατότητα λήψης και κρυσυντήρησης γεννητικού υλικού δότη ή δότριας από Τράπεζα Κρυσυντήρησης, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ληπτών τη δεδομένη χρονική περίοδο.».

β) Στην παρ. 5 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: βα) το τέταρτο εδάφιο τροποποιείται, ώστε τα ποσά των δαπανών που είναι απαραίτητες για τη λήψη και κρυσυντήρηση των γαμετών να καταβάλλονται στους δότες όχι από τους λήπτες αλλά από τους ιατρούς ή τους νόμιμους εκπροσώπους της Μονάδας Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής ή της Τράπεζας Κρυσυντήρησης, στους οποίους τα εν λόγω ποσά καταβάλλονται στη συνέχεια από τους λήπτες, και

ως εκ τούτου η λήψη και κρυσυντήρηση γαμετών να μην εξαρτάται από την ύπαρξη ληπτών τη δεδομένη χρονική περίοδο, και ββ) το πέμπτο εδάφιο τροποποιείται, ώστε να αναφέρεται και στις Τράπεζες Κρυσυντήρησης, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Δεν συνιστά αντάλλαγμα η καταβολή των δαπανών που είναι απαραίτητες για τη λήψη και την κρυσυντήρηση των γαμετών.

Στις παραπάνω δαπάνες περιλαμβάνονται:

α. οι ιατρικές, εργαστηριακές, φαρμακευτικές και νοσηλευτικές δαπάνες πριν, κατά και μετά τη λήψη των γαμετών,

β. τα έξοδα της μετακίνησης και διαμονής του δότη,

γ. κάθε θετική ζημία του δότη εξαιτίας αποχής από την εργασία του, καθώς και οι αμοιβές για εξαρτημένη εργασία που ο υποψήφιος δότης στερήθηκε εξαιτίας της απουσίας του για την προετοιμασία και πραγματοποίηση της λήψης των γαμετών, καθώς και αποζημίωση για τη βιολογική καταπόνησή του. Το ύψος των καλυπτόμενων δαπανών και της αποζημίωσης καθορίζεται με απόφαση της Αρχής. Η καταβολή των παραπάνω δαπανών, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι φαρμακευτικές, καθώς και των αποζημιώσεων γίνεται προς τους δότες από τους ιατρούς ή τους νόμιμους εκπροσώπους της Μονάδας Ι.Υ.Α ή της Τράπεζας Κρυσυντήρησης, στους οποίους τα εν λόγω ποσά καταβάλλονται στη συνέχεια από τους λήπτες, επί τη βάσει αντίστοιχων αποδείξεων (παραστατικών), που εκδίδονται από τους ιατρούς ή νόμιμους εκπροσώπους, χωρίς οποιαδήποτε δική τους φορολογική υποχρέωση. Οι ως άνω αποδείξεις (παραστατικά) παραμένουν υποχρεωτικά στο αρχείο των ιατρών ή των Μονάδων Ι.Υ.Α. ή Τραπεζών Κρυσυντήρησης και γνωστοποιούνται μόνο στις αρμόδιες φορολογικές και ελεγκτικές αρχές και στους ανακριτικούς υπαλλήλους, εφόσον ενεργείται ένορκη διοικητική εξέταση ή προκαταρκτική εξέταση ή αστυνομική προανάκριση ή προανάκριση ή κύρια ανάκριση.».

γ) Στην παρ. 6 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Ιατρικές πληροφορίες που αφορούν τον τρίτο δότη σύμφωνα με το άρθρο 1460 παράγραφος 1 εδ. β' Α.Κ., φυλάσσονται με απόλυτη μυστικότητα και σε κωδικοποιημένη μορφή στην Τράπεζα Κρυσυντήρησης και στο εθνικό αρχείο δοτών και ληπτών του άρθρου 20 παράγραφος 2γ. Πληροφορίες που αφορούν στην ταυτότητα του τρίτου δότη δύνανται κατ' επιλογή του να είναι ανώνυμες ή να είναι επώνυμες ή να γνωστοποιούνται μόνο στο τέκνο μετά από την ενηλικίωσή του, αν το τελευταίο το αιτηθεί.».

Άρθρο 6

Προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος– Τροποποίηση άρθρων 2, 3, 10 και 27 ν. 3305/2005

1. Η περ. στ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3305/2005 (Α' 17), περί των μεθόδων και τεχνικών της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, τροποποιείται, ώστε αντί του όρου «προεμφυτευτική γενετική διάγνωση» να χρησιμοποιείται ο όρος «προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος», και η περ. στ' διαμορφώνεται ως εξής:

«στ. ο προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος.».

2. Η περ. 15 του άρθρου 3 του ν. 3305/2005, περί των ορισμών που ισχύουν για την εφαρμογή του νόμου αυτού, τροποποιείται, ώστε αντί του όρου «προεμφυτευτική γενετική διάγνωση» να χρησιμοποιείται ο όρος «προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος», και η περ. 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«15. Προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος: η αφαίρεση επεμβατικά με μικροχειρισμό πολικών σωματίων ή κυττάρων του γονιμοποιημένου ωαρίου προ της μεταφοράς, προκειμένου αυτά να αναλυθούν γενετικά.».

3. Στο άρθρο 10 του ν. 3305/2005, περί της προεμφυτευτικής γενετικής διάγνωσης, τροποποιούνται ο τίτλος και το πρώτο εδάφιο της παρ. 1, ώστε αντί του όρου «προεμφυτευτική γενετική διάγνωση» να χρησιμοποιείται ο όρος «προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος», και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 10

Προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος

1. Ο προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος διενεργείται με τη συναίνεση των ενδιαφερόμενων προσώπων και με άδεια της Αρχής, για να διαγνωσθεί αν τα γονιμοποιημένα ωάρια είναι φορείς γενετικών ανωμαλιών, ώστε να αποτραπεί η μεταφορά τους στη μήτρα. Η εν λόγω άδεια χορηγείται, αφού διαπιστωθεί ότι η Μ.Ι.Υ.Α. διαθέτει την αναγκαία τεχνογνωσία και τον απαιτούμενο εξοπλισμό ή συνεργάζεται με αντίστοιχη μονάδα ή εργαστήριο, το οποίο πληροί τις προϋποθέσεις αυτές.

2. Πριν από την εφαρμογή της μεθόδου είναι υποχρεωτική η παροχή γενετικής συμβουλευτικής στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα.».

4. Η παρ. 17 του άρθρου 27 του ν. 3305/2005, περί των διοικητικών κυρώσεων που επιβάλλονται σε περίπτωση διενέργειας προεμφυτευτικής γενετικής διάγνωσης κατά παράβαση των όρων του άρθρου 10, τροποποιείται, ώστε αντί του όρου «προεμφυτευτική γενετική διάγνωση» να χρησιμοποιείται ο όρος «προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος» και η παρ. 17 του άρθρου 27 διαμορφώνεται ως εξής:

«17. Η διενέργεια προεμφυτευτικού γενετικού ελέγχου κατά παράβαση των όρων του άρθρου 10, τιμωρείται με πρόστιμο ποσού 2.000,00 έως 4.000,00 ευρώ και προσωρινή ανάκληση της άδειας λειτουργίας της Μ.Ι.Υ.Α. επί ένα έτος. Αν η παράβαση τελεσθεί εκ νέου, επιβάλλεται οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας της Μ.Ι.Υ.Α.».

Άρθρο 7

Παρένθετη μητέρα – Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 13 ν. 3305/2005

Στο άρθρο 13 του ν. 3305/2005 (Α' 17), περί της παρένθετης μητρότητας, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Με απόφαση της Αρχής ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος, όπως ζητήματα σχετικά με την προσφυγή σε παρένθετη μητέρα, ήτοι τον τρόπο και τη διαδικασία ανεύρεσης παρένθετης μητέρας από τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

**ΙΑΤΡΙΚΗ ΥΠΟΒΟΗΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ
ΟΓΔΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ**

Άρθρο 8

**Προϋποθέσεις ιατρικής υποβοήθησης στην ανθρώπινη αναπαραγωγή – Τροποποίηση άρθρου
1455 Α.Κ.**

Στο άρθρο 1455 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ.), περί της ιατρικής υποβοήθησης στην ανθρώπινη αναπαραγωγή, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται, ώστε η ιατρική υποβοήθηση να επιτρέπεται όχι μόνο για την αντιμετώπιση της αδυναμίας απόκτησης τέκνων με φυσικό τρόπο ή για την αποφυγή μετάδοσης στο τέκνο σοβαρής ασθένειας αλλά και για τη διατήρηση της γονιμότητας, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ιατρικής αναγκαιότητας, β) προστίθεται νέο πέμπτο εδάφιο, και το άρθρο 1455 Α.Κ. διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1455

Η ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή (τεχνητή γονιμοποίηση) επιτρέπεται μόνο για να αντιμετωπίζεται η αδυναμία απόκτησης τέκνων με φυσικό τρόπο ή για να αποφεύγεται η μετάδοση στο τέκνο σοβαρής ασθένειας ή για να διατηρείται η γονιμότητα, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ιατρικής αναγκαιότητας. Η υποβοήθηση αυτή επιτρέπεται μέχρι την ηλικία φυσικής ικανότητας αναπαραγωγής του υποβοηθούμενου προσώπου. Η ανθρώπινη αναπαραγωγή με τη μέθοδο της κλωνοποίησης απαγορεύεται. Επιλογή του φύλου του τέκνου δεν είναι επιτρεπτή, εκτός αν πρόκειται να αποφευχθεί σοβαρή κληρονομική νόσος που συνδέεται με το φύλο. Δωρεά γεννητικού υλικού μεταξύ συγγενών είναι επιτρεπτή μόνο μεταξύ συγγενών σε πλάγια γραμμή.»

Άρθρο 9

**Συναίνεση στην ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή – Τροποποίηση
άρθρου 1456 Α.Κ.**

Στο άρθρο 1456 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ.), περί της συναίνεσης των προσώπων που επιθυμούν να αποκτήσουν τέκνο με ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, προστίθενται νέο τρίτο, τέταρτο, πέμπτο, έκτο και έβδομο εδάφιο και το άρθρο 1456 Α.Κ. διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1456

Κάθε ιατρική πράξη που αποβλέπει στην υποβοήθηση της ανθρώπινης αναπαραγωγής, σύμφωνα με τους όρους του προηγούμενου άρθρου, διενεργείται με την έγγραφη συναίνεση των προσώπων που επιθυμούν να αποκτήσουν τέκνο. Αν η υποβοήθηση αφορά άγαμη γυναίκα, η συναίνεση αυτής και, εφόσον συντρέχει περίπτωση ελεύθερης ένωσης, του άνδρα με τον οποίο συζεί παρέχεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Ειδικά η κρυσυντήρηση μη γονιμοποιημένου γεννητικού υλικού (γαμετών) πραγματοποιείται κατόπιν έγγραφης συναίνεσης του προσώπου που το καταθέτει. Αν πρόκειται για ζεύγος, δεν απαιτείται η συναίνεση του ή της συζύγου ή του προσώπου με το οποίο έχει συναφθεί σύμφωνο συμβίωσης ή του ή της συντρόφου, παρά μόνο έγγραφη ενημέρωση του προσώπου αυτού από τη Μονάδα Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής ή την Τράπεζα Κρυσυντήρησης. Η κρυσυντήρηση ζυγωτών και γονιμοποιημένων ωαρίων πραγματοποιείται

κατόπιν έγγραφης συναίνεσης των προσώπων που τα καταθέτουν. Αν πρόκειται για ζεύγος, απαιτείται η συναίνεση και των δύο συζύγων ή συμβαλλόμενων σε σύμφωνο συμβίωσης ή συντρόφων. Με το ίδιο έγγραφο, τα εν λόγω πρόσωπα οφείλουν να δηλώσουν τη βούλησή τους για την τύχη του κρυσυντηρημένου γεννητικού υλικού, των ζυγωτών και των γονιμοποιημένων ωαρίων κατ' εφαρμογή του άρθρου 1459. Η συναίνεση ανακαλείται με τον ίδιο τύπο μέχρι τη μεταφορά των γαμετών ή των γονιμοποιημένων ωαρίων στο γυναικείο σώμα. Με την επιφύλαξη του άρθρου 1457, η συναίνεση θεωρείται ότι ανακλήθηκε, αν ένα από τα πρόσωπα που είχαν συναινέσει πέθανε πριν από τη μεταφορά.».

Άρθρο 10

Αναπαραγωγικό υλικό που δεν χρησιμοποιείται για την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή – Τροποποίηση άρθρου 1459 Α.Κ.

Στο άρθρο 1459 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ.), περί του αναπαραγωγικού υλικού που δεν χρησιμοποιείται για την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται, ώστε να αφορά μόνο στους κρυσυντηρημένους γαμέτες που ανήκουν σε πρόσωπα που προσφεύγουν σε τεχνητή γονιμοποίηση, για τους οποίους τα πρόσωπα αποφασίζουν με ατομική, και όχι κοινή, έγγραφη δήλωση, β) προστίθενται νέο δεύτερο και τρίτο εδάφιο, γ) το παλιό δεύτερο εδάφιο τροποποιείται, ώστε να αναφέρεται μόνο σε γονιμοποιημένα ωάρια, και όχι σε γαμέτες, και το άρθρο 1459 Α.Κ. διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1459

Τα πρόσωπα που προσφεύγουν σε τεχνητή γονιμοποίηση αποφασίζουν με ατομική έγγραφη δήλωσή τους προς τον ιατρό ή τον υπεύθυνο του ιατρικού κέντρου, που γίνεται πριν από την έναρξη της σχετικής διαδικασίας, ότι οι κρυσυντηρημένοι γαμέτες που τους ανήκουν αλλά δε θα τους χρειασθούν για να τεκνοποιήσουν:

- α) θα διατεθούν χωρίς αντάλλαγμα, κατά προτεραιότητα σε άλλα πρόσωπα, που θα επιλέξει ο ιατρός ή το ιατρικό κέντρο,
- β) θα χρησιμοποιηθούν χωρίς αντάλλαγμα για ερευνητικούς ή θεραπευτικούς σκοπούς,
- γ) θα καταστραφούν.

Προκειμένου για κρυσυντηρημένα γονιμοποιημένα ωάρια, τα πρόσωπα που προσφεύγουν σε τεχνητή γονιμοποίηση αποφασίζουν με κοινή έγγραφη δήλωσή τους προς τον ιατρό ή τον υπεύθυνο του ιατρικού κέντρου, που γίνεται πριν από την έναρξη της σχετικής διαδικασίας. Η δήλωση για την τύχη του κρυσυντηρημένου γεννητικού υλικού, των ζυγωτών και των γονιμοποιημένων ωαρίων τροποποιείται με τον ίδιο τύπο. Αν δεν υπάρχει κοινή δήλωση των ενδιαφερόμενων προσώπων τα γονιμοποιημένα ωάρια διατηρούνται για χρονικό διάστημα πέντε ετών από τη δημιουργία τους και μετά την πάροδο του χρόνου αυτού είτε χρησιμοποιούνται για ερευνητικούς ή θεραπευτικούς σκοπούς είτε καταστρέφονται. Τα μη κρυσυντηρημένα γονιμοποιημένα ωάρια καταστρέφονται μετά τη συμπλήρωση δεκατεσσάρων ημερών από τη γονιμοποίηση. Ο τυχόν ενδιάμεσος χρόνος κρυσυντήρησής τους δεν υπολογίζεται.».

Άρθρο 11

Ανωνυμοποίηση ή γνωστοποίηση πληροφοριών τρίτου δότη – Επιλογή ανώνυμου ή επώνυμου τρίτου δότη από το υποβοηθούμενο πρόσωπο – Τροποποίηση άρθρου 1460 Α.Κ.

Στο άρθρο 1460 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ.), περί μη γνωστοποίησης της ταυτότητας του δότη, των γονέων και του τέκνου, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται, ώστε τα τρίτα πρόσωπα που προσφέρουν γαμέτες ή γονιμοποιημένα ωάρια να έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν η ταυτότητά τους να είναι ανώνυμη ή να είναι επώνυμη ή να γνωστοποιείται στο τέκνο μετά από την ενηλικίωσή του, αν το τελευταίο το αιτηθεί, β) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται, ώστε να αφορά στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το τρίτο πρόσωπο επιλέξει η ταυτότητά του να είναι ανώνυμη, γ) μετά από το τρίτο εδάφιο προστίθενται νέο τέταρτο και πέμπτο εδάφιο, δ) το τελευταίο εδάφιο τροποποιείται, ώστε να αναφέρεται και σε τρίτες δότριες, και το άρθρο 1460 Α.Κ. διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1460

Η ταυτότητα των τρίτων προσώπων που έχουν προσφέρει τους γαμέτες ή τα γονιμοποιημένα ωάρια δύναται, κατ' επιλογή των προσώπων αυτών, να είναι ανώνυμη ή να είναι επώνυμη, ή να γνωστοποιείται στο τέκνο μετά από την ενηλικίωσή του, αν το τελευταίο το αιτηθεί. Αν το τρίτο πρόσωπο επιλέξει η ταυτότητά του να είναι ανώνυμη, οι ιατρικές πληροφορίες που το αφορούν τηρούνται σε απόρρητο αρχείο χωρίς ένδειξη της ταυτότητάς του. Πρόσβαση στο αρχείο αυτό επιτρέπεται μόνο στο τέκνο και για λόγους σχετικούς με την υγεία του. Δεν είναι δυνατή η ίδρυση πατρότητας ή μητρότητας με τον τρίτο δότη ή την τρίτη δότρια, ούτε η γένεση στο πρόσωπό τους των σχετικών υποχρεώσεων. Η επιλογή ανώνυμου ή επώνυμου τρίτου δότη ή τρίτης δότριας γίνεται από το υποβοηθούμενο πρόσωπο και σε περίπτωση γάμου, συμφώνου συμβίωσης ή ελεύθερης ένωσης από αμφότερους τους συζύγους ή συντρόφους. Η ταυτότητα του τέκνου, καθώς και των γονέων του δε γνωστοποιείται στους τρίτους δότες ή στις τρίτες δότριες γαμετών ή γονιμοποιημένων ωαρίων.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Άρθρο 12

Τήρηση αρχείου χορηγούμενων αδειών και αποτελεσμάτων διενεργούμενων προεμφυτευτικών γενετικών ελέγχων – Προσθήκη περ. ε' στην παρ. 2 άρθρου 20 ν. 3305/2005

Στην παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 3305/2005 (Α' 17), περί των μητρώων και αρχείων που τηρεί η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, προστίθεται περ. ε' ως εξής

«ε. Αρχείο των αδειών που χορηγούνται από την Αρχή σύμφωνα με τον παρόντα, καθώς και των αποτελεσμάτων των προεμφυτευτικών γενετικών ελέγχων που διενεργούνται από τις Μ.Ι.Υ.Α. που διαθέτουν την αναγκαία τεχνογνωσία και τον απαιτούμενο εξοπλισμό ή συνεργάζονται με αντίστοιχη μονάδα ή εργαστήριο, το οποίο πληροί τις προϋποθέσεις αυτές.».

Άρθρο 13

Στελέχωση της Γραμματείας της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής – Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 25 ν. 3305/2005

1. Η παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 3305/2005 (Α' 17), περί της στελέχωσης της Γραμματείας της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. α) Η πλήρωση των θέσεων προσωπικού της Γραμματείας της Αρχής, που προβλέπονται στο π.δ. 10/2009 (Α' 21), περί οργάνωσης της Γραμματείας της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής κατά κλάδους, ειδικότητες, τμήματα και προσόντα, διενεργείται σύμφωνα με τον ν. 4765/2021 (Α' 6). Η προκήρυξη εκδίδεται από το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), μετά από εισήγηση της Αρχής. Η επιλογή γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στην προκήρυξη, τηρούνται δε οι αρχές της δημοσιότητας, της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και της αξιοκρατίας. Στην επιτροπή επιλογής του Α.Σ.Ε.Π. μετέχουν τουλάχιστον ο Πρόεδρος και ένα (1) τακτικό μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου της Αρχής. Μετά από εισήγηση της Αρχής προς το Α.Σ.Ε.Π., η προκήρυξη δύναται να προβλέπει στάδιο γραπτής δοκιμασίας. Για την επιλογή του ειδικού επιστημονικού προσωπικού, μετά από εισήγηση της Αρχής προς το Α.Σ.Ε.Π., η συνέντευξη δύναται να καθίσταται υποχρεωτική.

β) Για την εξυπηρέτηση των αναγκών της Γραμματείας της Αρχής που δεν καλύπτονται από προσωπικό που υπηρετεί σε αυτή, η Αρχή δύναται να προσφεύγει σε διαδικασίες ανάθεσης, σύμφωνα με τον ν. 4412/2016 (Α' 147).».

2. α) Οι δαπάνες για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί για τη γραμματειακή υποστήριξη της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής δύναται να πληρωθούν σε βάρος του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας (ειδικός φορέας 1015-401), στον οποίο υπάρχουν σχετικές εγγεγραμμένες πιστώσεις.

β) Δαπάνες της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, που πραγματοποιήθηκαν κατά τα έτη 2018 έως και 2020 και δεν έχουν πληρωθεί, είναι νόμιμες και δύναται να εκκαθαρισθούν σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής.

Άρθρο 14

Πόροι της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής – Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν. 3305/2005

Στο τέλος του Κεφαλαίου Ε' του ν. 3305/2005 (Α' 17), περί της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, προστίθεται άρθρο 25Α ως εξής:

«Άρθρο 25Α

Πόροι της Αρχής

1. Η Αρχή δύναται να δέχεται δωρεές και επιχορηγήσεις από ιδιώτες, συμπεριλαμβανομένων των ιδιωτικών κοινωφελών ιδρυμάτων, εξαιρουμένων των Μονάδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τραπεζών Κρυσυντήρησης, καθώς και των προσώπων που ασκούν εκτελεστικές αρμοδιότητες σε αυτές κατά τον χρόνο που τις ασκούν, και να συνάπτει προς τούτο συμβάσεις προμήθειας αγαθών, παροχής υπηρεσιών ή εκτέλεσης έργων για την υλοποίηση αντίστοιχων δωρεών αγαθών ή υπηρεσιών ή έργων από ιδιώτες, σύμφωνα με το άρθρο 3Α του ν. 4182/2013 (Α' 185).

2. Η Αρχή δύναται να αιτείται και να λαμβάνει επιχορηγήσεις – επιδοτήσεις από το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης και άλλες κρατικές επιχορηγήσεις.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΜΟΝΑΔΑ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΡΥΟΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΤΤΙΚΟΝ

Άρθρο 15

Ίδρυση Μονάδας Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τράπεζας Κρυοσυντήρησης στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «ΑΤΤΙΚΟΝ» αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση προσώπων οροθετικών στον ιό της ανθρώπινης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας

Ιδρύεται, εγκαθίσταται και λειτουργεί στη Γ΄ Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «ΑΤΤΙΚΟΝ» Μονάδα Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τράπεζα Κρυοσυντήρησης, με ειδικό εργαστήριο, αποκλειστικά για την υποβολή προσώπων οροθετικών στον ιό της ανθρώπινης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας σε ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 3305/2005 (Α΄ 17) και την υπό στοιχεία οικ.2/15.11.2007 απόφαση της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Β΄ 170/2008).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΑΥΤΟΝΟΜΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Άρθρο 16

Αυτόνομες Μονάδες Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής χωρίς ίδιες υποδομές εισόδου και εγκαταστάσεων – Τροποποίηση άρθρου 44 ν. 4633/2019

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 44 του ν. 4633/2019 (Α΄ 161), περί των αυτόνομων Μονάδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Μ.Ι.Υ.Α.), τροποποιείται, ώστε Μ.Ι.Υ.Α., οι οποίες εγκαθίστανται και λειτουργούν εντός των κτιριακών εγκαταστάσεων ιδιωτικής κλινικής βάσει σχέσεως μίσθωσης χώρου, εφόσον αυτές δεν δημιουργούνται με επένδυση της ιδιωτικής κλινικής και λειτουργούν ανεξαρτήτως αυτής, να αποτελούν αυτόνομες Μ.Ι.Υ.Α. χωρίς να απαιτείται να διαθέτουν ίδιες υποδομές εισόδου και εγκαταστάσεων, και το άρθρο 44 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 44

Μονάδες Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Μ.Ι.Υ.Α.)

Κατά την αληθινή έννοια των διατάξεων του άρθρου 16 του ν. 3305/2005 (Α΄ 17) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, καθώς και του π.δ. 10/2016 (Α΄ 20) που εκδόθηκε κατ΄ εξουσιοδότηση της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού, αυτόνομες Μονάδες Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Μ.Ι.Υ.Α.) αποτελούν και οι Μονάδες οι οποίες εγκαθίστανται και λειτουργούν εντός των κτιριακών εγκαταστάσεων ιδιωτικής κλινικής βάσει σχέσεως μίσθωσης χώρου, εφόσον οι Μονάδες αυτές δεν δημιουργούνται με επένδυση της ιδιωτικής κλινικής και λειτουργούν ανεξαρτήτως αυτής. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδας Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Μ.Ι.Υ.Α.) χορηγείται στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο

φέρει την ευθύνη για την πλήρωση των απαιτούμενων όρων και προϋποθέσεων λειτουργίας της Μονάδας, συμβάλλεται στο μισθωτήριο και διαθέτει τα τιμολόγια του εξοπλισμού.».

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΑΛΛΑΓΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΦΥΛΟΥ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΤΟΜΩΝ

Άρθρο 17

Προϋποθέσεις για αλλαγή χαρακτηριστικών φύλου ανήλικων ίντερσεξ ατόμων

1. Ανήλικο ίντερσεξ άτομο που έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας του δύναται να υποβληθεί σε ιατρικές πράξεις και θεραπείες, όπως χειρουργική ή ορμονική, για την ολική ή μερική αλλαγή των χαρακτηριστικών φύλου, ήτοι των χρωμοσωμικών, γονιδιακών και ανατομικών χαρακτηριστικών του προσώπου, τα οποία συμπεριλαμβάνουν πρωτογενή χαρακτηριστικά, όπως τα αναπαραγωγικά όργανα, και δευτερογενή χαρακτηριστικά, όπως η μυϊκή μάζα, η ανάπτυξη μαστών ή τριχοφυΐας, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4491/2017 (Α΄ 152), μόνο με την ελεύθερη συναίνεση, κατόπιν ενημέρωσης, του ιδίου και των προσώπων που ασκούν τη γονική μέριμνα ή ασκούν την επιμέλειά του, σύμφωνα με την υποπερ. αα) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3418/2005 (Α΄ 287), περί των προϋποθέσεων της παροχής έγκυρης συναίνεσης ανηλίκου ασθενούς για την εκτέλεση σε αυτόν ιατρικών πράξεων από ιατρό.

2. Ανήλικο ίντερσεξ άτομο που δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας του δύναται να υποβληθεί στις ιατρικές πράξεις και θεραπείες της παρ. 1, μόνο μετά από άδεια, η οποία χορηγείται με απόφαση του Ειρηνοδικείου του τόπου διαμονής του ανηλίκου. Το δικαστήριο δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας και η απόφασή του δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Η επ΄ ακροατηρίω διαδικασία διεξάγεται κεκλεισμένων των θυρών. Η άδεια χορηγείται από το δικαστήριο κατόπιν: α) γνωμοδότησης της διεπιστημονικής επιτροπής του άρθρου 18, η οποία εκτιμάται ελεύθερα από το δικαστήριο, β) αυτοπρόσωπης ακρόασης εκπροσώπου της διεπιστημονικής επιτροπής του άρθρου 18 και γ) αυτοπρόσωπης ακρόασης του ανηλίκου από τον δικαστή, τηρουμένων των όρων της υποπερ. αα) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3418/2005 (Α΄ 287). Η άδεια δύναται να χορηγηθεί μόνο για ιατρικές πράξεις ή θεραπείες που δεν μπορούν να αναβληθούν, μέχρι τη στιγμή που ο ανήλικος θα έχει συμπληρώσει την ηλικία των δεκαπέντε (15) ετών και δεν επιφέρουν άλλες μελλοντικές, μη αναστρέψιμες ή σημαντικές επιπλοκές στην υγεία του ανηλίκου. Κατ΄ εξαίρεση, η εν λόγω άδεια δεν απαιτείται, όταν η ιατρική πράξη ή θεραπεία είναι αναγκαία για την αποτροπή κινδύνου για τη ζωή ή την υγεία του ανηλίκου, υπό την έννοια των περ. α) και γ) της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 3418/2005 και δεν μπορεί να αναβληθεί μέχρι την έκδοση της απόφασης του δικαστηρίου.

Άρθρο 18

Διεπιστημονική επιτροπή

Συστήνεται διεπιστημονική επιτροπή για την έκδοση της γνωμοδότησης της παρ. 2 του άρθρου 17, η οποία αποτελείται, τουλάχιστον, από έναν (1) ιατρό με εμπειρία σε επεμβάσεις επί ίντερσεξ ατόμων ή οποιοσδήποτε παρεμβάσεις κανονικοποίησης των χαρακτηριστικών φύλου σε έδαφος Διαταραχών της Ανάπτυξης Φύλου (ΔΑΦ/DSD), έναν (1) νομικό με ειδικευση σε θέματα βιοηθικής, έναν (1) ψυχολόγο, κατά προτίμηση με εμπειρία σε θέματα χαρακτηριστικών φύλου, έναν (1) κοινωνικό

λειτουργό με εμπειρία σε θέματα χαρακτηριστικών φύλου και έναν (1) εκπρόσωπο της κοινότητας των ίντερσεξ πολιτών με ανάλογη κατάρτιση.

Άρθρο 19

Διόρθωση καταχωρισμένου φύλου

Σε περίπτωση διενέργειας ιατρικών πράξεων ή θεραπειών του άρθρου 17, οι οποίες έχουν επιφέρει ασυμφωνία με το καταχωρισμένο φύλο του ανήλικου ίντερσεξ ατόμου, το καταχωρισμένο φύλο διορθώνεται από το αρμόδιο δικαστήριο.

Άρθρο 20

Κύρωση

Ιατροί που διενεργούν ιατρικές πράξεις ή θεραπείες σε ανήλικα ίντερσεξ άτομα κατά παράβαση του άρθρου 17, πέραν των προβλεπόμενων πειθαρχικών και διοικητικών κυρώσεων, τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης έξι (6) τουλάχιστον μηνών και χρηματική ποινή. Η επανειλημμένη τέλεση της πράξης του πρώτου εδαφίου συνιστά επιβαρυντική περίπτωση. Σε κάθε περίπτωση και ανεξαρτήτως του ύψους της επιβληθείσας ποινής, ο υπαίτιος τιμωρείται υποχρεωτικά και με την παρεπόμενη ποινή του άρθρου 65 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί απαγόρευσης άσκησης επαγγέλματος.

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

Άρθρο 21

Ανάπτυξη, εποπτεία και έλεγχος συμβουλευτικών σταθμών και θεραπευτικών κέντρων – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 58 ν. 4139/2013

Μετά από το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 4139/2013 (Α' 74), περί ανάπτυξης, εποπτείας και ελέγχου συμβουλευτικών σταθμών και θεραπευτικών κέντρων για την αντιμετώπιση της εξάρτησης από ουσίες, προστίθενται νέο τέταρτο, πέμπτο και έκτο εδάφιο, και η παρ. 2 του άρθρου 58 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Αρμόδιο για την ίδρυση, εποπτεία και ανάκληση άδειας λειτουργίας Συμβουλευτικών Σταθμών, Κέντρων και Θεραπευτηρίων σωματικής και ψυχικής απεξάρτησης και κοινωνικής επανένταξης ή άλλων σχετικών μονάδων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, πέραν των ήδη αναγνωρισμένων με το άρθρο 51, είναι το Υπουργείο Υγείας μετά από εισήγηση της Εθνικής Επιτροπής Σχεδιασμού και Συντονισμού για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται οι βασικές αρχές και οι προδιαγραφές, οι όροι, οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά, η διαδικασία και κάθε άλλο θέμα, σχετικό με τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των παραπάνω μονάδων. Τα νομικά ή φυσικά πρόσωπα που λειτουργούν προγράμματα ή παρέχουν υπηρεσίες απεξάρτησης χωρίς την απαραίτητη άδεια τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης από τρεις μήνες έως ένα χρόνο και διοικητικό πρόστιμο από τριάντα (30.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Το διοικητικό πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση του Διοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών καθορίζονται η διαδικασία

επιβολής και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την επιβολή και είσπραξη του διοικητικού προστίμου. Οι φορείς που λειτουργούν προγράμματα ή παρέχουν υπηρεσίες ανεξάρτητες χωρίς την απαραίτητη άδεια υποχρεούνται να υποβάλουν αίτηση αδειοδότησης έως την 31η.12.2022. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Υγείας εγκρίνονται τα προγράμματα, που εφαρμόζονται στα καταστήματα κράτησης. Με την ίδια κοινή απόφαση καθορίζονται οι προϋποθέσεις και ο τρόπος επιλογής των ατόμων που εισάγονται στα ως άνω προγράμματα.».

Άρθρο 22

Προϋποθέσεις μετακίνησης προσωπικού Μονάδων Ψυχικής Υγείας – Τροποποίηση άρθρου 15 ν. 2716/1999

Στο άρθρο 15 του ν. 2716/1999 (Α' 96), περί της δυνατότητας μετακίνησης του προσωπικού των Μονάδων Ψυχικής Υγείας, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) η παρ. 1 τροποποιείται, ώστε η μετακίνηση αα) να διενεργείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υγείας, χωρίς να απαιτείται εισήγηση της Τομεακής Επιτροπής Ψυχικής Υγείας, αβ) να καταλαμβάνει το προσωπικό με οποιαδήποτε σχέση εργασίας των Μονάδων Ψυχικής Υγείας, και αγ) να αφορά όχι σε εκ περιτροπής απασχόληση, αλλά σε απασχόληση για διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει συνολικά το ένα (1) έτος, β) το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 τροποποιείται, ώστε η μετακίνηση να καταλαμβάνει το προσωπικό με οποιαδήποτε σχέση εργασίας των Μονάδων Ψυχικής Υγείας, γ) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 τροποποιείται, ώστε να αφορά όχι σε απασχόληση για διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει συνολικά τους τρεις (3) μήνες, αλλά σε απασχόληση που δεν δύναται να υπερβαίνει συνολικά το ένα (1) έτος, και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 15

Μετακίνηση του προσωπικού των Μονάδων Ψυχικής Υγείας

1. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υγείας, το προσωπικό με οποιαδήποτε σχέση εργασίας των Μονάδων Ψυχικής Υγείας, που υπάγονται στον Τομέα Ψυχικής Υγείας, δύναται να απασχολείται, για διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει συνολικά το ένα (1) έτος, σε οποιαδήποτε Μονάδα Ψυχικής Υγείας του Τομέα, με πλήρη ή μερική απασχόληση εντός του κανονικού ωραρίου εργασίας τους ή και για την πραγματοποίηση εφημεριών κατ' εξαίρεση των διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα και των διατάξεων του άρθρου 75 του ν. 2071/1992 (ΦΕΚ 123/τ.Α'/15.7.1992) και του άρθρου 25 του ν. 2519/1997, για την εξυπηρέτηση των αναγκών των Μονάδων Ψυχικής Υγείας των Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. του ευρύτερου δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα των Τομέων Ψυχικής Υγείας.

2. Με όμοια απόφαση το προσωπικό με οποιαδήποτε σχέση εργασίας των Μονάδων Ψυχικής Υγείας κάθε Τομέα δύναται να απασχολείται κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου στις Μονάδες Ψυχικής Υγείας όμορου ή μη Τομέα Ψυχικής Υγείας, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 εδάφια γ', δ' του παρόντος νόμου. Η απασχόλησή του αυτή δεν δύναται να υπερβαίνει συνολικά το ένα (1) έτος.».

Άρθρο 23

Δυνατότητα μετάθεσης προσωπικού στο Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» – Τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 6 ν. 4052/2012

1. Στην παρ. 12 του άρθρου 6 του ν. 4052/2012 (Α' 41), περί της δυνατότητας στελέχωσης στο Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου», επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται, με την προσθήκη πρόβλεψης όχι μόνο για μετάταξη αλλά και για μετάθεση ιατρικού, νοσηλευτικού, παραϊατρικού και λοιπού προσωπικού, β) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«12. Πανεπιστημιακές Κλινικές και Εργαστήρια, καθώς και τμήματα του ΕΣΥ που μετεγκαταστάθηκαν ή εγκαταστάθηκαν στο Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» μπορεί να στελεχώνονται με ιατρικό, νοσηλευτικό, παραϊατρικό και λοιπό προσωπικό νοσοκομείων του ΕΣΥ με μετάταξη ή μετάθεση προσωπικού με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υγείας, μετά από αίτηση του υπαλλήλου και σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Νοσοκομείου «Παπαγεωργίου» και του Διοικητή της οικείας Δ.Υ.ΠΕ. στην οποία υπάγεται το νοσοκομείο από το οποίο μετατάσσεται ο υπάλληλος. Οι ειδικευμένοι ιατροί κλάδου ΕΣΥ που μετατίθενται σε Πανεπιστημιακές Κλινικές, Εργαστήρια καθώς και τμήματα του ΕΣΥ που μετεγκαταστάθηκαν ή εγκαταστάθηκαν στο Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» καταλαμβάνουν συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις κλάδου ΕΣΥ των ως άνω Τμημάτων, Κλινικών και Εργαστηρίων, οι οποίες εντάσσονται στο νοσοκομείο στο οποίο ανήκουν τα ως άνω Τμήματα, Κλινικές και Εργαστήρια που έχουν μετεγκατασταθεί ή εγκατασταθεί στο Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου».».

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις ιατρών κλάδου Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) που έχουν μεταταχθεί ή μετατεθεί από νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. σε Πανεπιστημιακές Κλινικές, Εργαστήρια καθώς και τμήματα του Ε.Σ.Υ. που μετεγκαταστάθηκαν ή εγκαταστάθηκαν στο Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 24

Πόροι του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας» - Τροποποίηση περ. β) παρ. 1 άρθρου 5 ν. 4865/2021

1. Η περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4865/2021 (Α' 238), περί των πόρων του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας» (Ε.Κ.Α.Π.Υ.), τροποποιείται, ώστε το ειδικό τέλος, το οποίο αποτελεί ποσοστό επί εκάστης σύμβασης που υπογράφεται και αφορά σε κεντρικούς διαγωνισμούς που έχουν διενεργηθεί, να αφορά διαγωνισμούς που έχουν διενεργηθεί όχι μόνο από την Ε.Κ.Α.Π.Υ. αλλά και από τις Υγειονομικές Περιφέρειες για λογαριασμό της Ε.Κ.Α.Π.Υ., σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 6 του άρθρου 21 του νόμου αυτού, και η παρ. 1 του άρθρου 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Πόροι της Εθνικής Κεντρικής Αρχής Προμηθειών Υγείας (Ε.Κ.Α.Π.Υ.) είναι:

α) η τακτική επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό μέσω του ειδικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας και κάθε έκτακτη επιχορήγηση,

β) το ειδικό τέλος, το οποίο αποτελεί ποσοστό επί εκάστης σύμβασης που υπογράφεται και αφορά σε κεντρικούς διαγωνισμούς που έχουν διενεργηθεί από την Ε.Κ.Α.Π.Υ. ή από τις Υγειονομικές Περιφέρειες για λογαριασμό της Ε.Κ.Α.Π.Υ., σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 6 του άρθρου 21,

γ) τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών στους φορείς του άρθρου 7, με την επιφύλαξη της ενωσιακής νομοθεσίας περί κρατικών ενισχύσεων, και

δ) οι δωρεές, οι κληρονομίες, τα κληροδοτήματα, οι εισφορές και οι επιχορηγήσεις από τρίτους, καθώς και τα έσοδα από κάθε είδους δραστηριότητα ή οι πρόσοδοι από την κινητή και ακίνητη περιουσία της.».

Άρθρο 25

Πλήρωση θέσεων προσωπικού στο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας» – Τροποποίηση παρ. 3 και 5 άρθρου 17 ν. 4865/2021

1. Η παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 4865/2021 (Α' 238), περί της πλήρωσης των θέσεων των Προϊσταμένων των Τμημάτων του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας», τροποποιείται, ώστε στη διαδικασία επιλογής Προϊσταμένων να δύναται να μετέχει το σύνολο του υφιστάμενου προσωπικού, μόνιμου ή αποσπασμένου ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, και η παρ. 3 του άρθρου 17 διαμορφώνεται ως εξής

«3. Για την πλήρωση των θέσεων των Προϊσταμένων Τμημάτων του άρθρου 16 απαιτείται αιτιολογημένη απόφαση του Δ.Σ., κατόπιν επιλογής από το υφιστάμενο σε αυτήν, μόνιμο ή αποσπασμένο ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, προσωπικό, εφαρμοζομένων αναλογικά εν προκειμένω των διατάξεων περί αξιολογήσεως των άρθρων 84-86 του ν. 3528/2007 (Α' 26).»

2. Στην παρ. 5 του άρθρου 17 του ν. 4865/2021, περί του προσωπικού του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας», προστίθενται νέο δεύτερο και τρίτο εδάφιο, και η παρ. 5 του άρθρου 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υγείας δύναται να αποσπάται ή να μεταφέρεται στην Ε.Κ.Α.Π.Υ. προσωπικό που υπηρετεί στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας ή σε φορείς του άρθρου 7, που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας, για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών, με δυνατότητα ανανέωσης μία φορά για άλλα τρία (3) έτη. Οι αποσπάσεις διενεργούνται χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιακών συμβουλίων ή του οργάνου διοίκησης του φορέα προέλευσης. Για τη διενέργεια των αποσπάσεων εκδίδεται σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος από τον Πρόεδρο της Αρχής, με την οποία καθορίζονται τα απαιτούμενα προσόντα, η προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων, η διαδικασία επιλογής, ο τρόπος δημοσίευσης ή δημοσιοποίησης, των αποτελεσμάτων της διαδικασίας επιλογής καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας.».

Άρθρο 26

Έγκριση προμηθειών ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού

1. Η Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (Ε.Κ.Α.Π.Υ.) εγκρίνει την προμήθεια ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού ποσού ύψους άνω των διακοσίων τριάντα τεσσάρων χιλιάδων (234.000) ευρώ, πλέον του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), έπειτα από γνώμη του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υγείας, για φορείς του άρθρου 7 του ν. 4865/2021 (Α' 238) αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας, ή του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, για φορείς της περ. δ) του άρθρου 7 του ν. 4865/2021.

2. Στις λοιπές περιπτώσεις, η προμήθεια ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού διενεργείται από τον κατά περίπτωση αρμόδιο φορέα, έπειτα από κοινοποίηση στην Ε.Κ.Α.Π.Υ. της απόφασης έγκρισης σκοπιμότητας, για την έκδοση της οποίας η αρμοδιότητα κατανέμεται ως εξής:

α) για ποσό από σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) ευρώ μέχρι διακόσιες τριάντα τέσσερις χιλιάδες (234.000) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., η έγκριση σκοπιμότητας εκδίδεται από τον Διοικητή ή Υποδιοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας, για φορείς εποπτευόμενους από αυτόν, ή από το Διοικητικό Συμβούλιο εκάστου εκ των λοιπών εποπτευόμενων φορέων,

β) για ποσό από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ μέχρι σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., η απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας εκδίδεται από το Διοικητικό Συμβούλιο εκάστου εκ των εποπτευόμενων από τον Διοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας φορέων, και για ποσό έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., από τον Διοικητή του,

γ) για ποσό μέχρι σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., η απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας εκδίδεται από τον Διοικητή εκάστου εκ των λοιπών εποπτευόμενων φορέων,

δ) για ποσό μέχρι διακόσιες τριάντα τέσσερις χιλιάδες (234.000) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., για τις μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας η απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας εκδίδεται από τον Διοικητή ή Υποδιοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας,

ε) για το Αρεταίειο Νοσοκομείο, το Αιγινήτειο Νοσοκομείο και το Ευγενίδειο Θεραπευτήριο, για ποσό από σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) ευρώ μέχρι διακόσιες τριάντα τέσσερις χιλιάδες (234.000) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., η απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας εκδίδεται από τη Σύγκλητο του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και για ποσό μέχρι σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., η απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας εκδίδεται από την Εφορεία, για το Αρεταίειο Νοσοκομείο και το Αιγινήτειο Νοσοκομείο, και από το Διοικητικό Συμβούλιο, για το Ευγενίδειο Θεραπευτήριο και

στ) για τα στρατιωτικά νοσοκομεία και για το Νοσηλευτικό Ίδρυμα του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.) η απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας, ανεξαρτήτως ποσού, εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

4. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Κ.Α.Π.Υ. καθορίζεται η διαδικασία έγκρισης της προμήθειας, όπου προβλέπεται, η διαδικασία κοινοποίησης σε αυτήν των αποφάσεων έγκρισης σκοπιμότητας των κατά περίπτωση αρμόδιων φορέων, η προθεσμία της κοινοποίησης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 27

Έγκριση σκοπιμότητας για την προμήθεια ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού - Τροποποίηση άρθρου 79 ν. 4915/2022

1. Στο άρθρο 79 του ν. 4915/2022 (Α' 63), περί των εγκρίσεων σκοπιμότητας για την εκπόνηση μελετών, υλοποίηση έργων και παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών για τη βελτίωση και ανάπτυξη κτιριακών υποδομών της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας, των εποπτευόμενων φορέων, του Αιγινήτειου Νοσοκομείου, του Αρεταίειου Νοσοκομείου και του Ευγενίδειου Θεραπευτηρίου και για την προμήθεια υγειονομικού υλικού, αναλώσιμου υλικού και αγαθών ή υπηρεσιών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) Ο τίτλος τροποποιείται, ώστε να αναφέρεται και σε ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό, και διαμορφώνεται ως εξής:

«Εγκρίσεις σκοπιμότητας για την εκπόνηση μελετών, υλοποίηση έργων και παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών για τη βελτίωση και ανάπτυξη κτιριακών υποδομών της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας, των εποπτευόμενων φορέων, του Αιγινήτειου Νοσοκομείου, του Αρεταίειου Νοσοκομείου και του Ευγενίδειου Θεραπευτηρίου και για την προμήθεια υγειονομικού υλικού, αναλώσιμου υλικού και αγαθών ή υπηρεσιών, καθώς και ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού».

β) Στην παρ. 2 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: βα) το εισαγωγικό εδάφιο τροποποιείται, ώστε να μην αφορά σε προμήθειες της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας ανεξαρτήτως ποσού αλλά μόνο σε προμήθειες των εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Υγείας για ποσό κάτω των διακοσίων τριάντα τεσσάρων χιλιάδων (234.000,00) ευρώ, πλέον του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), ββ) η περ. α) τροποποιείται, ώστε να αφορά τις κτιριακές υποδομές των φορέων που υπάγονται στη Διοίκηση της Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.ΠΕ.) και γγ) η περ. δ) τροποποιείται, ώστε να αφορά τις κτιριακές υποδομές και των κεντρικών υπηρεσιών των Διοικήσεων των Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.ΠΕ.), και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η αρμοδιότητα έκδοσης απόφασης έγκρισης σκοπιμότητας για την εκπόνηση μελετών, την υλοποίηση έργων και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών για τη βελτίωση και ανάπτυξη κτιριακών υποδομών των εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Υγείας για ποσό κάτω των διακοσίων τριάντα τεσσάρων χιλιάδων (234.000,00) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., κατανέμεται ως εξής:

α) για τις κτιριακές υποδομές των φορέων που υπάγονται στη Διοίκηση της Υγειονομικής Περιφέρειας (Δ.Υ.ΠΕ.) και για ποσό από σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000,00) ευρώ μέχρι διακόσιες τριάντα τέσσερις χιλιάδες (234.000,00) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., στον Διοικητή ή Υποδιοικητή της αρμόδιας Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.ΠΕ.),

β) για ποσό από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000,00) ευρώ μέχρι σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., στο Διοικητικό Συμβούλιο εκάστου φορέα, που υπάγεται στη Διοίκηση της Υγειονομικής Περιφέρειας (Δ.Υ.ΠΕ.),

γ) για ποσό μέχρι δεκαπέντε χιλιάδες (15.000,00) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., στον Διοικητή εκάστου φορέα, που υπάγεται στη Δ.Υ.ΠΕ.,

δ) για τις κτιριακές υποδομές των πρωτοβάθμιων μονάδων υγείας και των κεντρικών υπηρεσιών των Δ.Υ.ΠΕ. και για ποσό μέχρι διακόσιες τριάντα τέσσερις χιλιάδες (234.000,00) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., στον Διοικητή ή Υποδιοικητή της αρμόδιας Δ.Υ.ΠΕ.

ε) για τις κτιριακές υποδομές των λοιπών εποπτευόμενων φορέων και για ποσό μέχρι σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000,00) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., στον Διοικητή ή Πρόεδρο του φορέα, ενώ για ποσό από σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000,00) ευρώ έως διακόσιες τριάντα τέσσερις χιλιάδες (234.000,00) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., στο Διοικητικό Συμβούλιο αυτών.».

γ) Η παρ. 4 τροποποιείται, ώστε να διορθωθούν οι παραπεμπόμενες περιπτώσεις και παράγραφοι, και διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Ειδικά για το Αρεταίειο Νοσοκομείο, το Αιγινήτειο Νοσοκομείο και το Ευγενίδειο Θεραπευτήριο, η αρμοδιότητα έκδοσης απόφασης έγκρισης σκοπιμότητας για την παρ. 1 ανήκει στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, για την περ. α) της παρ. 2 στη Σύγκλητο του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, για τις περ. β) και γ) της παρ. 2, καθώς και για την έγκριση

σκοπιμότητας σε ό,τι αφορά στην προμήθεια υγειονομικού υλικού, αναλώσιμου υλικού και αγαθών ή υπηρεσιών, εντός του προϋπολογισμού εκάστου φορέα, ανεξαρτήτως ποσού, στην Εφορεία, προκειμένου για το Αρεταίειο και το Αιγινήτειο Νοσοκομείο, και στο Διοικητικό Συμβούλιο για το Ευγενίδειο Θεραπευτήριο.».

δ) Μετά από την παρ. 4 προστίθεται παρ. 4α ως εξής:

«4α. Για την προμήθεια ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού για την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας, ανεξαρτήτως ποσού, και για τους εποπτευόμενους από το Υπουργείο Υγείας φορείς για ποσό άνω των διακοσίων τριάντα τεσσάρων χιλιάδων (234.000,00) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., η αρμοδιότητα για την έκδοση απόφασης έγκρισης σκοπιμότητας ανήκει στον Υπουργό Υγείας. Για την προμήθεια ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού για τους εποπτευόμενους από το Υπουργείο Υγείας φορείς ποσού κάτω των διακοσίων τριάντα τεσσάρων χιλιάδων (234.000,00) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., η αρμοδιότητα για την έκδοση απόφασης έγκρισης σκοπιμότητας κατανέμεται ως εξής:

α) για ποσό από σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) ευρώ μέχρι διακόσιες τριάντα τέσσερις χιλιάδες (234.000) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., η έγκριση σκοπιμότητας εκδίδεται από τον Διοικητή ή Υποδιοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας, για φορείς εποπτευόμενους από αυτόν, ή από το Διοικητικό Συμβούλιο εκάστου εκ των λοιπών εποπτευόμενων φορέων,

β) για ποσό από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., μέχρι σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., η απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας εκδίδεται από το Διοικητικό Συμβούλιο εκάστου εκ των εποπτευόμενων από τον Διοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας φορέων, και για ποσό έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., από τον Διοικητή του,

γ) για ποσό μέχρι σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., η απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας εκδίδεται από τον Διοικητή εκάστου εκ των λοιπών εποπτευόμενων φορέων,

δ) για ποσό έως διακόσιες τριάντα τέσσερις χιλιάδες (234.000) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., για την Κεντρική Υπηρεσία των Υγειονομικών Περιφερειών (Υ.Π.Ε.) και για τις μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας η απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας εκδίδεται από τον Διοικητή ή Υποδιοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας.

Για το Αρεταίειο Νοσοκομείο, το Αιγινήτειο Νοσοκομείο και το Ευγενίδειο Θεραπευτήριο, για ποσό από σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) ευρώ μέχρι διακόσιες τριάντα τέσσερις χιλιάδες (234.000) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., η απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας εκδίδεται από τη Σύγκλητο του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και για ποσό μέχρι σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) ευρώ, πλέον του Φ.Π.Α., η απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας εκδίδεται από την Εφορεία, για το Αρεταίειο Νοσοκομείο και το Αιγινήτειο Νοσοκομείο, και από το Διοικητικό Συμβούλιο, για το Ευγενίδειο Θεραπευτήριο.».

ε) Μετά από την παρ. 4α προστίθεται παρ. 4β ως εξής:

«4β. Οι αποφάσεις έγκρισης σκοπιμότητας που εκδίδονται κατ' εφαρμογή των παρ. 3 και 4 αναφορικά με την προμήθεια υγειονομικού υλικού κοινοποιούνται στην Ε.Κ.Α.Π.Υ.».

Άρθρο 28

Μετακινήσεις εκτός έδρας του προσωπικού του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας» – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 2 υποπαρ. Δ.9 παρ. Δ άρθρου 2 ν. 4336/2015 και περ. α) παρ. 3 άρθρου 3 υποπαρ. Δ.9 παρ. Δ άρθρου 2 ν. 4336/2015

1. Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 2 της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), περί της εξαίρεσης των μετακινήσεων εκτός έδρας του προσωπικού του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.), τροποποιείται, ώστε οι μετακινήσεις εκτός έδρας, ανεξαρτήτως μέσου, όχι, γενικώς, του μόνιμου ή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου οποιασδήποτε μορφής προσωπικού του Ε.Κ.Α.Β. αλλά, ειδικώς, των διασωστών - πληρωμάτων, νοσηλευτών και ιατρών του Ε.Κ.Α.Β. που υπηρετούν ως μόνιμοι ή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου οποιασδήποτε μορφής, να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής, όχι του νόμου συνολικά, αλλά συγκεκριμένων διατάξεων της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του νόμου αυτού, χωρίς να αποτελεί προϋπόθεση η μετακίνηση για εκτέλεση υπηρεσίας στις βάσεις αεροδιακομιδών του Ε.Κ.Α.Β., και η παρ. 2 του άρθρου 2 της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ του άρθρου 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου δεν εμπίπτουν οι μετακινήσεις εκτός έδρας του πάσης φύσης προσωπικού που απασχολείται για τις ανάγκες προγραμμάτων ή έργων (ερευνητικών, αναπτυξιακών κ.λπ.) του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων και των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι., που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από διεθνείς οργανισμούς ή ιδιωτικά κονδύλια ή κληροδοτήματα ή ίδιους πόρους, εφόσον η σχετική δαπάνη καλύπτεται από τα προγράμματα ή τα έργα αυτά, για τις ανάγκες των οποίων μετακινούνται. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος δεν εμπίπτουν επίσης οι πάσης φύσης μετακινήσεις του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, που δεν υπόκεινται σε περιορισμό ημερών κατ' έτος. Μετακινήσεις εκτός έδρας που έχουν πραγματοποιηθεί το έτος 2016 από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης αρμόδιο για θέματα μεταναστευτικής πολιτικής και τον Υπουργό Μεταναστευτικής Πολιτικής, καθ' υπέρβαση του ορίου ημερών που τίθεται από τις ανωτέρω διατάξεις, θεωρούνται νόμιμες. Οι δαπάνες για τις μετακινήσεις αυτές δύναται να πληρωθούν σε βάρος των πιστώσεων του τρέχοντος ή και του επόμενου οικονομικού έτους του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, κατά την προβλεπόμενη διαδικασία, τηρουμένων των λοιπών προϋποθέσεων νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών αυτών.

Επίσης, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των περ. 8 και 9 του άρθρου 1 και του άρθρου 11 του παρόντος νόμου οι μετακινήσεις εκτός έδρας, ανεξαρτήτως μέσου, των διασωστών-πληρωμάτων, νοσηλευτών και ιατρών του Ε.Κ.Α.Β. που υπηρετούν ως μόνιμοι ή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου οποιασδήποτε μορφής. Οι λεπτομέρειες της εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας.».

2. Η περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 3 της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, περί του καθορισμού, με κοινή απόφαση του καθ' ύλην αρμοδίου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, των ημερών μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος για συγκεκριμένες κατηγορίες προσωπικού, τροποποιείται ώστε να αναφέρεται όχι σε πληρώματα αλλά σε διασώστες - πληρώματα, νοσηλευτές και ιατρούς του Ε.Κ.Α.Β., και η παρ. 3 του άρθρου 3 της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ του άρθρου 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση του καθ' ύλην αρμοδίου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας καθ' έτος και πέραν των ανωτέρω ορίων των παρ. 1 και 2 και μέχρι διακοσίες (200) ημέρες συνολικά για τις μετακινήσεις εκτός έδρας:

α) των διασωστών-πληρωμάτων, νοσηλευτών και ιατρών του Ε.Κ.Α.Β.,

β) των τεχνικών και δημοσιογράφων της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.,

γ) του προσωπικού κλάδου Γεωπόνων και Κτηνιάτρων του Ειδικού Λογαριασμού Γεωργικών Αποζημιώσεων (Ε.Λ.Γ.Α.) και του προσωπικού του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., για τους επιτόπιους φυσικούς ελέγχους που υποχρεούται να διενεργεί σύμφωνα με τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προκειμένου για τα μέλη του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.) μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημέρες συνολικά για τη διενέργεια ελέγχων,

δ) των υπαλλήλων που υπηρετούν καθ' οποιονδήποτε τρόπο, στη Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και στις διευθύνσεις και τους τομείς που υπάγονται στην ανωτέρω Γενική Διεύθυνση,

ε) του Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημέρες συνολικά.».

3. Η ισχύς της παρ. 1 άρχεται την 2α.10.2021.

Άρθρο 29

Άσκηση για την απόκτηση τίτλου ειδικότητας στην αναισθησιολογία μετά από διακοπή άσκησης για την απόκτηση τίτλου άλλης ιατρικής ειδικότητας

1. Ιατροί οι οποίοι επιλέγουν να αλλάξουν ιατρική ειδικότητα, προτού την ολοκληρώσουν, και να ασκηθούν στην ειδικότητα της αναισθησιολογίας, και οι οποίοι τοποθετούνται για άσκηση στην ειδικότητα της αναισθησιολογίας από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αποζημιώνονται, κατά παρέκκλιση της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 123/1975 (Α' 172), για όλο το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ολοκλήρωση της άσκησης στην ειδικότητα της αναισθησιολογίας, μη συνυπολογιζόμενου του χρονικού διαστήματος, κατά το οποίο είχαν ασκηθεί στην άλλη ιατρική ειδικότητα.

2. Ιατροί της παρ. 1 που επιλέγουν εκ νέου να αλλάξουν ιατρική ειδικότητα, πριν από την ολοκλήρωση της άσκησης στην ειδικότητα της αναισθησιολογίας, δεν λαμβάνουν αποδοχές για χρονικό διάστημα ίσο με αυτό της άσκησης τόσο στην ειδικότητα της αναισθησιολογίας όσο και στην αρχική ειδικότητα.

Άρθρο 30

Καθορισμός της ειδικότητας Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής – Τροποποίηση παρ. β.2 άρθρου 29 ν. 3209/2009

Η παρ. β.2. του άρθρου 29 του ν. 3209/2003 (Α' 304), περί της ειδικότητας της Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής, τροποποιείται ώστε να καθορίζεται όχι μόνο ως ιατρική αλλά και ως οδοντιατρική ειδικότητα, και διαμορφώνεται ως εξής:

«β.2. Η Στοματική και Γναθοπροσωπική Χειρουργική καθορίζεται ως ιατρική και οδοντιατρική ειδικότητα που απαιτεί τις γνώσεις της ιατρικής και της οδοντιατρικής επιστήμης.».

Άρθρο 31

Συγκρότηση και λειτουργία Εθνικής Επιτροπής για τα Σπάνια Νοσήματα - Παθήσεις – Τροποποίηση περ. α) παρ. 4 άρθρου 12 ν. 4213/2013

Στην περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4213/2013 (Α' 261), περί των σπάνιων νοσημάτων και παθήσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το εισαγωγικό εδάφιο τροποποιείται, ώστε η Εθνική Επιτροπή για τα Σπάνια Νοσήματα - Παθήσεις (Ε.Ε.Σ.Ν.-Π.) να συγκροτείται όχι στο Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.) αλλά στο Υπουργείο Υγείας, β) οι υποπερ. γγ), εε), στστ) και ι) καταργούνται, γ) η υποπερ. δδ) τροποποιείται, ώστε γα) να μετέχει στην Ε.Ε.Σ.Ν.-Π. ένας (1) κοινός εκπρόσωπος της Πανελλήνιας Ένωσης Σπανίων Παθήσεων (Π.Ε.Σ.ΠΑ.) και της Ελληνικής Ομοσπονδίας Συλλόγων - Σπανίων Νοσημάτων Παθήσεων (Ε.Ο.Σ. - ΣΠΑ.ΝΟ.ΠΑ.), γβ) να επιλέγεται ο εκπρόσωπος από τον Υπουργό Υγείας κατόπιν προτάσεων που υποβάλλονται από την Π.Ε.Σ.ΠΑ. και την Ε.Ο.Σ. - ΣΠΑ.ΝΟ.ΠΑ., και γβ) να προβλεφθεί ότι ο εκπρόσωπος διαθέτει αποδεδειγμένη εμπειρία συμμετοχής σε όργανα, επιτροπές, συλλόγους, εθελοντικές ομάδες εργασίας ή συναντήσεις θεσμών και οργανισμών σε εθνικό και κατά προτίμηση σε ευρωπαϊκό ή διεθνές επίπεδο, δ) προστίθενται νέο έβδομο και όγδοο εδάφιο, και η περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«4.α) Στο Υπουργείο Υγείας συγκροτείται «Εθνική Επιτροπή για τα Σπάνια Νοσήματα- Παθήσεις (Ε.Ε.Σ.Ν.-Π.)», η οποία έχει πάγιο και διαρκή χαρακτήρα και απαρτίζεται από:

αα) τρεις (3) επιστήμονες του χώρου της υγείας, ως μόνιμα μέλη, με τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι προτείνονται από το ΚΕ.Σ.Υ. και πρέπει να διαθέτουν συναφές αποδεδειγμένο επιστημονικό έργο, εμπειρία διοίκησης και λειτουργίας μονάδων παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών, συμμετοχή σε συναφή ευρωπαϊκά προγράμματα και δίκτυα, αποδεδειγμένη εμπειρία αξιολόγησης φορέων, επιστημόνων, επιστημονικών δράσεων, πρωτοκόλλων και συμμετοχή σε συναφείς ελληνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς επιτροπές.

ββ) έναν (1) επιστήμονα με εμπειρία συμμετοχής σε επιτροπές ή ομάδες εργασίας του εσωτερικού ή του εξωτερικού για τα σπάνια ή πολύπλοκα νοσήματα, με τον αναπληρωτή του, που ορίζεται από τον Υπουργό Υγείας.

γγ) [καταργείται]

δδ) έναν (1) εκπρόσωπο των ασθενών, με τον αναπληρωτή του, που διαθέτει αποδεδειγμένη εμπειρία συμμετοχής σε όργανα, επιτροπές, συλλόγους, εθελοντικές ομάδες εργασίας ή συναντήσεις θεσμών και οργανισμών σε εθνικό και κατά προτίμηση σε ευρωπαϊκό ή διεθνές επίπεδο, και επιλέγεται από τον Υπουργό Υγείας, κατόπιν προτάσεων που υποβάλλονται από την Πανελλήνια Ένωση Σπανίων Παθήσεων (Π.Ε.Σ.ΠΑ.) και την Ελληνική Ομοσπονδία Συλλόγων - Σπανίων Νοσημάτων Παθήσεων (Ε.Ο.Σ. - ΣΠΑ.ΝΟ.ΠΑ.),

εε) [καταργείται]

στστ) [καταργείται]

ηη) έναν (1) εκπρόσωπο του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.), με τον αναπληρωτή του,

θθ) έναν (1) εκπρόσωπο του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), με τον αναπληρωτή του,

ι) [καταργείται].

Τα μέλη της Επιτροπής διορίζονται, με τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, με τριετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί για μία φορά. Αποκλείονται από μέλη της επιτροπής πρόσωπα τα οποία διατηρούν υπαλληλική σχέση ή είναι μέτοχοι σε φαρμακευτικές εταιρείες. Μέλος

της επιτροπής, το οποίο σχετίζεται με οποιονδήποτε τρόπο με υποψήφιο ή επαναξιολογούμενο Κέντρο ή και με τους αιτούντες επιστήμονες, δεν μπορεί να μετέχει της διαδικασίας αξιολόγησης/επαναξιολόγησης αυτού και εξαιρείται. Με την ίδια απόφαση του Υπουργού Υγείας ορίζονται ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με τη λειτουργία της θέμα. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής, αναλόγως του συζητούμενου θέματος, δύναται να καλείται και να συμμετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκπρόσωπος αντίστοιχου συλλόγου ασθενών. Σε περίπτωση εξέτασης αιτήματος αναγνώρισης Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Σπάνιων και Πολύπλοκων Νοσημάτων ή επαναξιολόγησης αναγνωρισμένου Κέντρου, δύναται να ορίζεται από την Επιτροπή και να συμμετέχει σε αυτήν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, επιστήμονας του χώρου της υγείας, ανάλογα με το πεδίο εμπειρογνωμοσύνης, για το οποίο αιτείται να αναγνωρισθεί το κέντρο ή διενεργείται επαναξιολόγηση αναγνωρισμένου κέντρου, ως ειδικός εισηγητής. Το έργο του ειδικού εισηγητή ολοκληρώνεται με την υποβολή σχετικής εισήγησης στην Επιτροπή περί αναγνώρισης του κέντρου ή επαναξιολόγησης αναγνωρισμένου κέντρου.».

Άρθρο 32

Τροποποίηση του σκοπού της ανώνυμης εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Κέντρο Τεκμηρίωσης και Κοστολόγησης Νοσοκομειακών Υπηρεσιών Ανώνυμη Εταιρεία» - Προσθήκη παρ. 1B στο άρθρο 3 του Καταστατικού (άρθρο δέκατο ν. 4286/2014)

Στο άρθρο 3 του Καταστατικού της ανώνυμης εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Κέντρο Τεκμηρίωσης και Κοστολόγησης Νοσοκομειακών Υπηρεσιών Ανώνυμη Εταιρεία» (ΚΕ.ΤΕ.Κ.Ν.Υ. ΑΕ), το οποίο περιλαμβάνεται στο άρθρο δέκατο του ν. 4286/2014 (Α' 194), μετά από την παρ. 1Α προστίθεται παρ. 1B ως εξής:

«1.Β. Σκοπός της Εταιρείας είναι, επίσης, η συλλογή του συνόλου των κωδικοποιήσεων και ορολογιών στον χώρο της υγείας, καθώς και ο ορισμός των προτύπων ανταλλαγής δεδομένων υγείας ύστερα από διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς.».

ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 33

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται η σύνθεση, η θητεία και η ανανέωσή της, η έδρα και ο τρόπος λειτουργίας της διεπιστημονικής επιτροπής του άρθρου 18, καθώς και η διαδικασία υποβολής αιτημάτων σε αυτή.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών καθορίζεται η αποζημίωση των μελών της διεπιστημονικής επιτροπής του άρθρου 18.

Άρθρο 34

Μεταβατικές διατάξεις

1. Η ισχύς του άρθρου 3 καταλαμβάνει το σύνολο των γυναικών που συμπληρώνουν την ηλικία των πενήντα τεσσάρων ετών (54 έτη και 0 ημέρες) κατά τη διάρκεια του έτους 2022.

2. Η ισχύς της περ. δ) του άρθρου 4 καταλαμβάνει και τις υφιστάμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος κρυσσυντηρήσεις γεννητικού υλικού.

ΜΕΡΟΣ Ε΄
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 35
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του.

Αθήνα, 8 Ιουλίου 2022

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

PANAGIOTIS PIKRAMMENOS PANAGIOTIS PIKRAMMENOS
08.07.2022 21:18

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

CHRISTOS STAIKOURAS CHRISTOS STAIKOURAS
08.07.2022 20:05

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

**ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS
08.07.2022 20:52

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ**

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

NIKOLAOS PANAGIOTOPOULOS NIKOLAOS PANAGIOTOPOULOS
08.07.2022 22:15

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ**

**ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

NIKI KERAMEOS NIKI KERAMEOS
08.07.2022 21:03

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΥΓΕΙΑΣ

ATHANASIOS PLEVRIS ATHANASIOS PLEVRIS
08.07.2022 20:07

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

KONSTANTINOS SKREKAS KONSTANTINOS SKREKAS
08.07.2022 21:10

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

PANAGIOTIS THEODORIKAKOS PANAGIOTIS THEODORIKAKOS
08.07.2022 20:31

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ**

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

KONSTANTINOS TSIARAS KONSTANTINOS TSIARAS
08.07.2022 20:06

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

MAVROUDIS VORIDIS MAVROUDIS VORIDIS
08.07.2022 20:19

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

**ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ**

KONSTANTINOS KARAMANLIS KONSTANTINOS KARAMANLIS
08.07.2022 20:06

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ**

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

KYRIAKOS PIERRAKAKIS KYRIAKOS PIERRAKAKIS
08.07.2022 20:11

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

THEODOROS SKYLAKAKIS THEODOROS SKYLAKAKIS
08.07.2022 21:05

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ

ASIMINA GKAGKA ASIMINA GKAGKA
08.07.2022 20:32

ΑΣΗΜΙΝΑ ΓΚΑΓΚΑ